Noutăți privind conturile de plăți în sistemul bancar | Duncea, Ștefănescu și Asociații

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1032 / 28.12.2017 a fost publicată **Legea 258 / 2017 privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază** („Legea 258").

Aceasta transpune Directiva 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23.07.2014 privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 257 din 28.08.2014.

Legea 258 va intra în vigoare în 30 de zile de la data publicării, mai exact în data de 27 ianuarie 2018.

Excepțiile de la regula menționată anterior sunt reprezentate de capitolele referitoare la înștiințarea consumatorilor cu privire la comisioanele suportate de către aceștia în relația cu insitituția bancară. Aceste măsuri vor fi obligatorii într-un termen de **9 luni de la intrarea în vigoare a standardelor tehnice adoptate de Comisia Europeană** privind terminologia standardizată pentru acele servicii care sunt comune unei majorități a statelor membre.

Legea 258 se aplică oricărui prestator de servicii de plată, în conformitate cu prevederile OUG 113/2009 privind serviciile de plată. Menționăm faptul că, potrivit OUG 113/2009, termenul de **"prestator de servicii de plată"** include termenul de **"instituție de credit"**. Prin urmare, mențiunile din lege

referitoare la prestatorul de servicii de plată vor trebui respectate și de instituțiile de credit.

Legea 258 se aplică conturilor de plăți, prin care consumatorii pot să efectueze cel puțin următoarele operațiuni:
– depunerea fondurilor într-un cont de plăți;
– retragerea de numerar dintr-un cont de plăți;
– executarea și sau primirea de operațiuni de plată, inclusiv transferuri de credit, către și de la terți.

În cazul în care un consumator rezident al Uniunii Europene solicită sau accesează un cont de plăți, instituțiilor de credit le este interzisă discriminarea din motive de naționalitate, reședință sau alte motive garantate de Carta Drepturilor Omului. Cu toate acestea, instituțiile de credit pot refuza deschiderea unui astfel de cont în cazul în care ar determina o încălcare a dispozițiilor privind prevenirea spălării banilor.

Un element de noutate este reprezentat și de reglementarea **contului de plăți cu servicii de bază**, acesta cuprinzând următoarele servicii:
– servicii care permit toate operațiunile necesare pentru deschiderea, administrarea și închiderea unui cont de plăți;
– servicii care permit depunerea de fonduri într-un cont de plăți;
– servicii care permit retrageri de numerar pe teritoriul Uniunii Europene dintr-un cont de plăți la ghișeu sau la bancomate, în timpul sau în afara programului de lucru al instituției de credit;
– efectuarea debitărilor directe, a operațiunilor de plată printr-un card de plată ori a transferurilor de credit.

În acest sens, Legea 258 **elimină perceperea comisioanelor** pentru serviciile care implică operațiunile necesare pentru deschiderea/închiderea acestui tip de cont, precum și pentru cele de retragere a numerarului pe teritoriul Uniunii

Europene. În cazul consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar, gratuitatea se extinde și asupra operațiunilor care permit depunerea de fonduri, precum și asupra primelor 10 operațiuni lunare efectuate de aceștia prin debitare directă, plată cu cardul și transfer de credit.

Legea 258 reglementează termenul de **consumator vulnerabil din punct de vedere financiar** ca fiind acel consumator al cărui venit lunar nu depășește echivalentul a 60% din câștigul salarial mediu brut pe economie, sau al cărui venit din ultimele 6 luni nu depășește echivalentul a 60% din câștigul salarial mediu brut pe economie.
În acest sens, instituțiile de credit au obligația de a stabili, **prin proceduri proprii transparente**, mecanisme de verificare a îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate de către consumatori. În plus, acestea sunt obligate să ofere anumite facilități prevăzute de Lege categoriei de consumatori considerată vulnerabilă.

Legea 258 reglementează comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți. În acest sens, este prevăzută obligația autorităților naționale de a adopta o **Listă a celor mai reprezentative servicii** (denumită în continuare ”Lista”) aferente unui cont de plăți, în maximum 3 luni de la intrarea în vigoare a standardelor tehnice adoptate de Comisia Europeană.
În ceea ce privește serviciile cuprinse în Listă, prestatorii de servicii de plată vor transmite, cel puțin o dată pe lună și ori de câte ori operează modificări, informații cu privire la comisioanele percepute pentru serviciile de plăți, precum și date cu privire la sediile și localizarea bancomatelor.
De asemenea, prestatorul de servicii de plată va trebui să pună la dispoziția consumatorului, înaintea încheierii contractului privind un cont de plăți, **“Documentul de informare cu privire la comisioane”**. Acest act va fi transmis pe suport tipărit sau pe un alt suport durabil și va conține termenii standardizați prevăzuți de Listă.

În plus, prestatorii de servicii financiare sunt obligați să pună la dispoziția consumatorilor, **în mod gratuit, cel puțin o dată pe an**, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe o perioadă anterioară de 12 luni împlinite, mijlocul de comunicare stabilindu-se de comun acord cu respectivul consumator. De asemenea, prestatorii de servicii de plată furnizează autorității competente toate informațiile solicitate în termenul precizat de aceasta.
Legea 258 introduce **serviciul de schimbare a conturilor**. Acesta reprezintă transferul de la un prestator de servicii de plată la altul, la cererea consumatorului, fie al informațiilor referitoare la toate sau la unele dintre ordinele de plată programate pentru transferurile de credit, debitările directe recurente și încasările prin transferuri de credit recurente, executate într-un cont de plăți, fie al eventualului sold pozitiv al contului de plăți dintr-un cont de plăți într-altul sau ambele.

Cu ocazia desfășurării procesului de schimbare a conturilor, prestatorul de servicii de plată va fi obligat **să restituie consumatorului orice pierdere financiară**, inclusiv comisioane și dobânzi, rezultată din nerespectarea prevederilor stipulate de Legea 258.
Referitor la informațiile generale privind conturile de plăți cu servicii de bază, Legea 258 instituie, în sarcina instituțiilor de credit și a autorităților competente, îndatorirea de a informa publicul larg în legătură cu disponibilitatea acestui tip de cont, condițiile generale de tarifare, procedurile necesare pentru deschiderea și utilizarea acestuia, precum și cu privire la metodele extrajudiciare de soluționare a diferendelor în legătură cu drepturile și obligațiile reieșite din Legea 258, potrivit prevederilor OG 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți.

În partea de final a Legii 258/2017, este reglementată răspunderea contravențională în cazul încălcării prevederilor

acesteia. Prin urmare, încălcarea de către prestatorii de servicii de plată a prevederilor instituite de Lege se sancționează cu **amendă de la 10.000 lei la 50.000 de lei**. Totodată, agentul constatator poate aplica una sau mai multe obligații complementare, între care amintim:
– respectarea clauzelor contractuale care au fost încălcate începând cu data încălcării;
– restituirea sumelor încasate fără temei legal, într-un termen de maximum 15 zile de la data înmânării sau, după caz, a comunicării procesului-verbal de constatare a contravenției;
– aducerea contractului în conformitate cu prevederile legale, în termen de maximum 15 zile de la data înmânării sau, după caz, a comunicării procesului-verbal de constatare a contravenției;
– corectarea oricăror neconformități cu prevederile legale constatate prin procesul-verbal, în termen de maximum 15 zile de la data înmânării sau, după caz, a comunicării procesului-verbal de constatare a contravenției.

Neaducerea la îndeplinire a obligațiilor prevăzute anterior, în termenele și condițiile prevăzute în procesele-verbale de constatare a contravenției, constituie contravenție și se sancționează cu **amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei**. Odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate propune aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale, în termen de **30 de zile**.